

Практична робота № 8

Порівняльний аналіз різних типів ґрунтів

Мета: пригадати поняття «ґрунт» та «чинники ґрунтоутворення»; з'ясувати залежність формування ґрунтових горизонтів та властивостей ґрунтів від інших природних компонентів.

Завдання 1. Згадайте терміни. Встановіть відповідність між термінами та їх визначеннями.

• Материнська порода	• Ґрунтоутворююча порода, верхній шар гірської породи, на якому під дією хімічних і біологічних процесів та діяльності людини виникає ґрунт-це?.
• меліорація	• Гірські породи + вода + повітря + тепло + перегній = ?
• деградація	• Основна властивість ґрунту ?
• ґрунт	• Погіршення корисних властивостей та родючості ґрунту внаслідок дії природних чи антропогенних чинників- це?
• родючість	• Процес руйнування верхнього найродючішого шару ґрунту під впливом природних та антропогенних чинників- це?
• ерозія	• Коли ґрунти містять легкорозчинні мінеральні солі в кількостях шкідливих для рослин- це?
• засолення	• Комплекс заходів щодо корінного поліпшення угідь та підвищення родючості ґрунтів- це?

Завдання 1. Покажіть ґрунтові горизонти

Материнська порода

Гумусовий горизонт

Горизонт вимивання (Елювіальний)

Горизонт вмивання (Ілювіальний)

Завдання 2. Покажіть на карті основні ґрунти України

Дерново-підзолисті

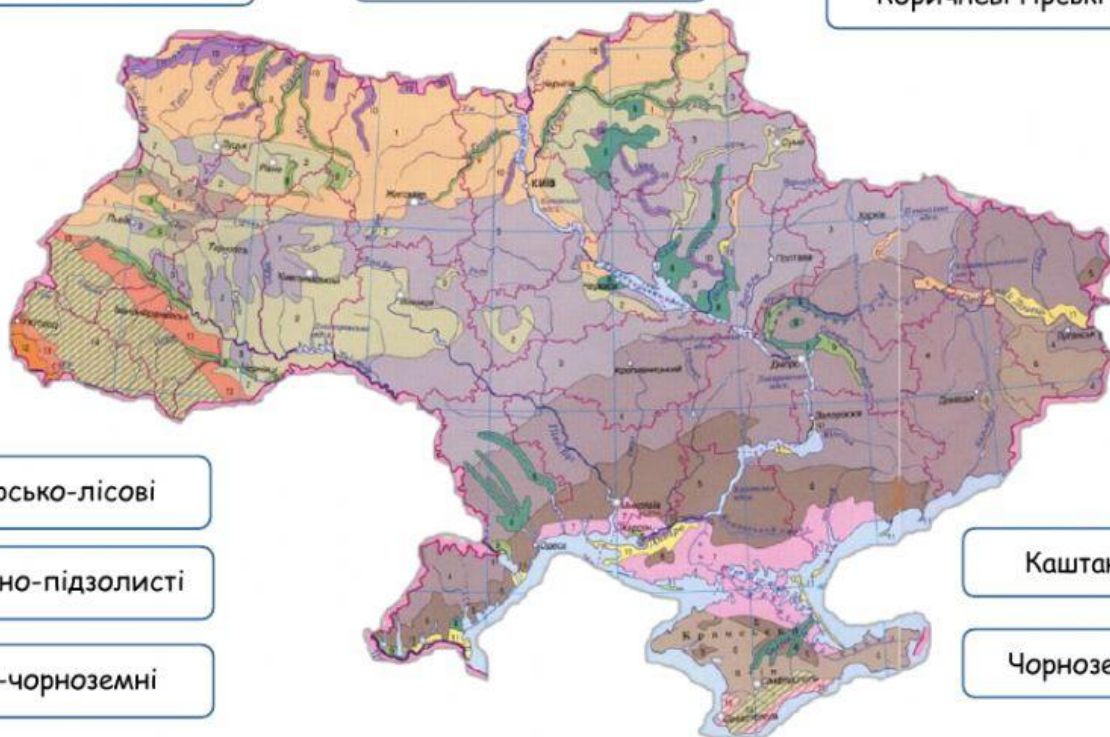
Сірі лісові

Чорноземи звичайні

Чорноземи типові

Торфово-болотні

Коричневі гірські ґрунти

Бурі гірсько-лісові

Буроземно-підзолисті

Каштанові ґрунти

Лучно-чорноземні

Чорноземи південні

Завдання 3. За текстом підручника, тематичними картами та схемою складіть у формі таблиці характеристику основних зональних типів ґрунтів України

ЗОНАЛЬНІ ТИПИ ТА ПІДТИПИ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ									
Пн. $\rightarrow$ $\rightarrow$ Пд.									
Кліматичні особливості									Л.
Тип рослинності	Мішані ліси	Лісостеп	" "	" "	" "	Степ	" "	" "	Твердо-лісті ліси та чагарники
ГОРИЗОНТИ ГРУНТОВОГО ПРОФІЛЮ	лісова підстилка			степова повстина					
	A ₀ 10 см	дерн							
	A ₁ 20 см	2,5%	5%	6%	7%	>8%	5%	4-2%	7%
	A ₂	Si	Si	Si	Si	Si	Si	Si	Si
	B 80 см								
C 180 см									
Підтип	—	світлосірі сірі темносірі	опідзолені вилугзовані	типові (глибокі)	звичайні	південні	темно-каштанові	каштанові	коричневі і червоно-бурі
Тип	дерново-підзолисті	сірі лісові (17% орних земель)	ЧОРНОЗЕМІ (65% орних земель)				каштанові	коричневі і червоно-бурі	нейтральні
pH	кислі	слабокислі		нейтральні			слаболужні	нейтральні	
Заходи меліорації	осушення вапнування боротьба з вітровою ерозією	вапнування, боротьба з водною ерозією		боротьба з вітровою та водною ерозією			боротьба з вивітриванням	гіпсування	
Агрокліматичні зони	помірно тепла	тепла			дуже тепла			помірно жарка	

№	Тип ґрунту	Зволоження	Тип рослинності	Материнська порода	родючість	Властивість ґрунтів pH	Заходи меліорації
1	Дерново-підзолисті						
2	Сірі лісові						
3	Чорноземи типові						
4	Чорноземи звичайні						
5	Чорноземи південні						
6	каштанові						
7	коричневі						

Висновок:

Поширення ґрунтів на рівнинній частині підпорядковане закону _____ зональності, тобто ґрунти змінюються з півночі на _____. На Поліссі розповсюджені здебільшого _____ ґрунти. Вони сформувалися в умовах _____ зволоження під _____ лісами. Материнськими породами для них слугують _____ відклади. Вони мають _____ родючість, потребують _____ та _____. Під ділянками широколистяних лісів сформувалися _____ ґрунти. В умовах недостатньої зволоженості під _____ рослинністю на _____ сформувалися _____ ґрунти, які мають _____ родючість. У різних частинах країни поширені різні підтипи : у лісостепу – _____, у північній смузі степу – _____, у середній смузі степу – _____. На сухих степових ділянках в умовах недостатнього зволоження і бідної рослинності утворилися _____ ґрунти. Для отримання високих врожаїв сільськогосподарських культур ці ґрунти потребують додаткового _____ та _____. Крім основних зональних типів ґрунтів на рівнинній частині України на Поліссі сформувалися _____, а в долинах річок – _____ ґрунти.

У лісостепу і степу окремими невеликими плямами поширені _____ – _____ ґрунти, в яких простежується горизонт із значним умістом солей. У південних степах утворилися _____ – _____ ґрунти.

В Українських Карпатах та горах Криму найбільші площі займають _____. На Південному березі Криму поширені _____ ґрунти.